

Laidiens: 29.10.2003., Nr. 151

Ministru kabineta noteikumi Nr.578

Rīgā 2003.gada 21.oktobrī (prot. Nr.55, 26.§)

Noteikumi par cilvēku pārvadāšanai paredzētām trošu ceļu iekārtām

Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 7.pantu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumos lietotie termini:

1.1. **trošu ceļu iekārta** — īpaši projektēta un noteiktā vietā uzstādīta iekārta (arī pamati), kas sastāv no infrastruktūras un šo noteikumu 6.punktā minētajām apakšsistēmām un ir paredzēta cilvēku pārvadāšanai kabīnēs vai vilcējierīcēs. Iekārtas piekari vai vilkmi nodrošina troses, kas novietotas visā trases garumā;

1.2. **apkopes prasības** — trošu ceļu iekārtas apkopes tehniskās prasības un pasākumi, kas jāievēro, projektējot, izgatavojot un uzstādot attiecīgo iekārtu, lai nodrošinātu tās drošu darbību;

1.3. **lietošanas prasības** — trošu ceļu iekārtas lietošanas tehniskās prasības un pasākumi, kas jāievēro, projektējot, izgatavojot un uzstādot attiecīgo iekārtu, lai nodrošinātu tās drošu lietošanu;

1.4. **drošības sastāvdaļa** — trošu ceļu iekārtas pamatelements, pamatelementu kopa, apakšsistēma vai apakšsistēmu komplekss, kā arī jebkura ierīce, kas nodrošina attiecīgās iekārtas drošu lietošanu;

1.5. **infrastruktūra** — noteiktai vietai projektētu un izkārtotu trošu ceļu sistēmas objektu (piemēram, stacijas, trošu ceļu elementi) kopums;

1.6. **galvenais darbuzņēmējs** — fiziskā vai juridiskā persona, kas nodrošina trošu ceļu iekārtas izgatavošanas pasūtījuma izpildi.

2. Noteikumi nosaka trošu ceļu iekārtu projektēšanas, izgatavošanas un uzstādīšanas būtiskās prasības un kārtību, kādā tiek uzraudzīta minēto prasību ievērošana, kā arī trošu ceļu iekārtu atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības kārtību.

3. Trošu ceļu iekārtas ir:

3.1. trošu dzelzceļi un citas transportiekārtas, kas aprīkotas ar riteņiem vai piekarierīcēm un kuru vilkmi nodrošina viena vai vairākas troses;

3.2. trošu gaisa piekarceļi ar kabīni (vagonu) pasažieriem, arī ierīces cilvēku pārvietošanai pa gaisu pusvagonos un krēslos;

3.3. slēpotāju pacelāji un vilcēji, ja lietotājus un viņu aprīkojumu pārvieto, izmantojot trosi.

4. Šie noteikumi neattiecas uz:

4.1. liftiem, kuru darbību reglamentē normatīvie akti par liftiem;

4.2. tradicionālās uzbūves trošu piedziņas tramvajiem;

4.3. trošu ceļu iekārtām, ko izmanto lauksaimniecībā;

4.4. stacionārām vai pārvietojamām trošu ceļu iekārtām, ko izmanto gadatirgos un atrakciju parkos un kuras paredzētas cilvēku izklaidēšanai un nav paredzētas izmantošanai par transportlīdzekli (pārvadāšanai);

4.5. trošu ceļu iekārtām, ko izmanto kalnrūpniecībā, vai stacionārām trošu ceļu iekārtām, ko izmanto rūpniecībā;

4.6. trošu piedziņas prāmjiem;

4.7. zobstieņa tipa dzelzceļiem;

4.8. ķēžu piedziņas iekārtām.

5. Trošu ceļu iekārtas apakšsistēmas iedala atkarībā no to lietošanas un apkopes prasībām.

6. Trošu ceļu iekārtām ir šādas apakšsistēmas:

6.1. troses un trošu savienojumi;

6.2. piedziņas mehānismi un bremzes;

6.3. mehāniskās ierīces:

6.3.1. trošu uztīšanas ierīces;

6.3.2. stacijas mehānismi;

6.3.3. inženierkomunikācijas;

6.4. šādas transportlīdzekļu daļas:

6.4.1. kabīnes, sēdekļi vai vilcējierīces;

6.4.2. piekarierīces;

6.4.3. vadības ierīces;

6.4.4. savienojumi ar trosi;

6.5. elektrotehniskās ierīces:

6.5.1. uzraudzības, kontroles un drošības ierīces;

6.5.2. komunikācijas un informācijas ierīces;

6.5.3. zibensaizsardzības ierīces;

6.6. glābšanas ierīces:

6.6.1. stacionāras glābšanas ierīces;

6.6.2. pārvietojamas glābšanas ierīces.

7. Trošu ceļu iekārtām, to infrastruktūrai, apakšsistēmām un drošības sastāvdaļām jāatbilst šo noteikumu 2.nodaļā noteiktajām būtiskajām drošības prasībām.

8. Labklājības ministrija sadarbībā ar attiecīgo standartu tehnisko komiteju iesaka bezpeļņas organizācijai valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas standarts" adaptējamo standartu sarakstus.

9. Bezpeļņas organizācija valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas standarts" iesniedz publicēšanai laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" to Latvijas nacionālo standartu statusā adaptēto Eiropas harmonizēto standartu sarakstu, kurus piemēro šajos noteikumos noteikto prasību izpildei (turpmāk — piemērojamie standarti).

10. Trošu ceļu iekārtas, apakšsistēmas un drošības sastāvdaļas tiek uzskatītas par atbilstošām šo noteikumu 2.nodaļā noteiktajām būtiskajām drošības prasībām, ja tās izgatavotas saskaņā ar prasībām, kas noteiktas piemērojamajos standartos, un šo prasību izpilde ir apliecināta ar apakšsistēmu un drošības sastāvdaļu atbilstības apliecināšanas procedūrām.

11. Galvenais darbuzņēmējs, tā pilnvarotais pārstāvis vai trošu ceļu iekārtu jomā kompetenti speciālisti katrai trošu ceļu iekārtai veic (pēc galvenā darbuzņēmēja vai tā pilnvarotā pārstāvja pieprasījuma) šo noteikumu 3.nodaļā noteikto riska analīzi, kas ietver trošu ceļu sistēmas un apkārtējās vides drošības prasību ievērošanu, projektējot, izgatavojot un lietojot trošu ceļu iekārtu, kā arī, pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi, noskaidro riska iespējamību iekārtas lietošanas laikā.

12. Trošu ceļu iekārtas riska analīzē gūtos atzinumus apkopo drošības protokolā. Protokolā norāda ieteicamos pasākumus, kas būtu veicami saistībā ar jebkuru riska veidu, lai apakšsistēmas un drošības sastāvdaļas atbilstu attiecīgi šo noteikumu 16., 17. un 18.punktā vai 19., 23., 24., 25., 26. un 27.punktā noteiktajām prasībām.

13. Labklājības ministrija ir atbildīga par priekšlikumu iesniegšanu Ministru kabinetā par kompetentu atbilstības novērtēšanas institūciju pilnvarošanu trošu ceļu iekārtu, to drošības sastāvdaļu un apakšsistēmu atbilstības novērtēšanai (turpmāk — pilnvarotā institūcija).

14. Kompetentu atbilstības novērtēšanas institūciju pilnvaro novērtēt trošu ceļu iekārtu, to drošības sastāvdaļu un apakšsistēmu atbilstību, ja tā nodrošina šādu minimālo prasību izpildi:

14.1. institūcija, tās vadītājs un personāls, kas ir atbildīgs par trošu ceļu iekārtu, to drošības sastāvdaļu un apakšsistēmu atbilstības novērtēšanu un atbilstības apliecināšanas procedūrām, nav pārbaudāmo trošu ceļu iekārtu, to drošības sastāvdaļu vai apakšsistēmu projektētājs, izgatavotājs, piegādātājs vai uzstādītājs vai minēto personu pilnvarotais pārstāvis, kā arī nepārstāv fizisko vai juridisko personu, kura piedāvā attiecīgās drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas tirgū (šis aizliegums neliedz iespēju apmainīties ar tehnisko informāciju starp ražotāju un pilnvaroto institūciju);

14.2. pilnvarotā institūcija un tās personāls novērtēšanu un apliecināšanu veic profesionāli, godprātīgi un tehniski kompetenti. Tie ir brīvi no jebkādas ietekmes (arī finansiālas), kas var iespaidot lēmuma vai pārbaudes rezultātus, īpaši attiecībā uz personām, kam ir svarīgi novērtēšanas rezultāti;

14.3. institūcijas rīcībā ir atbilstošs personāls un tehniskais aprīkojums tehnisko un administratīvo uzdevumu veikšanai, kas saistīti ar pārbaudi un uzraudzības procedūrām;

14.4. par pārbaudēm atbildīgajam institūcijas personālam ir:

14.4.1. atbilstoša profesionālā un tehniskā sagatavotība;

14.4.2. pietiekamas zināšanas par pārbaudes procedūrām un pieredze pārbaudi īstenošanā;

14.4.3. iemaņas pārskatu, ziņojumu un sertifikātu noformēšanā;

14.5. institūcijas personāla atalgojums nav atkarīgs no pārbaudi daudzuma un rezultātiem;

- 14.6. institūcija ir apdrošinājusi civiltiesisko atbildību attiecībā uz darbību rezultātiem, kuras tā ir pilnvarota veikt;
- 14.7. institūcijas personāls ievēro konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, ko tas ieguvis, pildot darba uzdevumus (izņemot informāciju, kas pēc pamatota pieprasījuma tiek sniegta tirgus uzraudzības iestādēm).
15. Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs, kas ir novērtējis pilnvarotās institūcijas kompetenci, regulāri pārbauda šo noteikumu 14.punktā minēto prasību izpildi.
16. Apakšsistēmu piedāvā tirgū, ja, to lietojot, tiek nodrošināta trošu ceļu iekārtas atbilstība šo noteikumu 2.nodaļā noteiktajām prasībām.
17. Apakšsistēma uzskatāma par atbilstošu šo noteikumu 2.nodaļā noteiktajām prasībām, ja tā atbilst šo noteikumu 16. un 18.punktā noteiktajām prasībām, kā arī tai ir pievienota šo noteikumu 18.2.apakšpunktā minētā tehniskā dokumentācija un 168.punktā minētā atbilstības deklarācija.
18. Ražotājs, tā pilnvarotais pārstāvis vai persona, kura apakšsistēmu piedāvā tirgū, izvēlas pilnvaroto institūciju apakšsistēmas atbilstības novērtēšanai. Pēc tam, kad pilnvarotā institūcija novērtējusi apakšsistēmu saskaņā ar šo noteikumu 4.2.apakšnodaļu:
- 18.1. ražotājs, tā pilnvarotais pārstāvis vai persona, kura apakšsistēmu piedāvā tirgū, sastāda atbilstības deklarāciju;
- 18.2. pilnvarotā institūcija sagatavo un izsniedz tipa pārbaudes sertifikātu un tam pievienojamo tehnisko dokumentāciju. Tehniskajā dokumentācijā iekļauj:
- 18.2.1. dokumentus par apakšsistēmas raksturlielumiem;
- 18.2.2. trošu ceļu iekārtas lietošanas noteikumus un ierobežojumus;
- 18.2.3. trošu ceļu iekārtas apkalpošanas instrukcijas;
- 18.2.4. ja nepieciešams, dokumentus, kas apliecina drošības sastāvdaļu atbilstību.
19. Drošības sastāvdaļas:
- 19.1. piedāvā tirgū, ja, tās lietojot, tiek nodrošināta trošu ceļu iekārtas atbilstība šo noteikumu 2.nodaļā noteiktajām prasībām;
- 19.2. nodod lietošanā, ja tās nodrošina, ka iekārta, kas ir pareizi uzstādīta un uzturēta, un tiek izmantota paredzētajiem mērķiem, neapdraud cilvēku veselību un cilvēka vai īpašuma drošību.
20. Piedāvāt iekšējā tirgū — pārdot, dāvināt vai nodot lietošanā pret atlīdzību vai bez tās — atļauts tikai tādas trošu ceļu iekārtas, apakšsistēmas un drošības sastāvdaļas, kas atbilst šajos noteikumos noteiktajām prasībām un ir marķētas ar CE marķējumu (pielikums).
21. Trošu ceļu iekārtas, drošības sastāvdaļas un apakšsistēmas iekšējā tirgū piedāvā:
- 21.1. trošu ceļu iekārtas galvenais darbuzņēmējs vai tā pilnvarotais pārstāvis;
- 21.2. drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas ražotājs (arī persona, kura attiecīgo drošības sastāvdaļu vai apakšsistēmu projektē un izgatavo personīgai lietošanai);
- 21.3. drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas ražotāja pilnvarotais pārstāvis;
- 21.4. drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas importētājs;

21.5. Latvijas iedzīvotāju reģistrā reģistrēta fiziskā persona vai komercreģistrā reģistrēta juridiskā persona.

22. Par drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas piedāvāšanu iekšējā tirgū netiek uzskatītas šādas darbības:

22.1. drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas nosūtīšana ražotāja pilnvarotajam pārstāvim Latvijā, kas nodrošina drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas atbilstību šo noteikumu prasībām pirms tās piedāvāšanas tirgū;

22.2. drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas ieviešana apstrādei vai pilnveidošanai, ja pēc minēto darbību veikšanas drošības sastāvdaļa vai apakšsistēma tiek izvesta no Latvijas;

22.3. drošības sastāvdaļas vai apakšsistēmas izgatavošana Latvijā realizācijai ārējā tirgū.

23. Drošības sastāvdaļa uzskatāma par atbilstošu šo noteikumu prasībām, ja tā atbilst šo noteikumu 19., 24., 25., 26. un 27.punktā noteiktajām prasībām, tai ir CE marķējums un tai pievienota šo noteikumu 167.punktā minētā atbilstības deklarācija.

24. Pirms drošības sastāvdaļas piedāvāšanas tirgū ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis:

24.1. novērtē drošības sastāvdaļas atbilstību saskaņā ar šo noteikumu 4.1.apakšnodaļu;

24.2. marķē drošības sastāvdaļu ar CE marķējumu un sastāda šo noteikumu 167.punktā minēto atbilstības deklarāciju atbilstoši šo noteikumu 4.1.apakšnodaļā minētajiem moduļiem.

25. Drošības sastāvdaļas atbilstības novērtēšanu veic ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja izvēlēta pilnvarotā institūcija.

26. Ja uz drošības sastāvdaļu attiecas arī citi normatīvie akti, kuros tai paredzēts CE marķējums, marķējumā norāda attiecīgos normatīvos aktus, kuriem atbilst drošības sastāvdaļa.

27. Ja ražotājs vai tā pilnvarotais pārstāvis (arī persona, kas drošības sastāvdaļas izgatavo personīgai lietošanai) nav nodrošinājis šo noteikumu 23., 24., 25. un 26.punktā minēto prasību izpildi, to nodrošina persona, kas piedāvā drošības sastāvdaļu tirgū.

28. Drošības sastāvdaļas un apakšsistēmas, kas iekļautas izgatavotajā trošu ceļu iekārtā, atļauts uzstādīt un nodot lietošanā tikai tad, ja tās nodrošina tādu trošu ceļu iekārtu izgatavošanu, kuras, pareizi uzstādītas, apkalpotas un lietotas paredzētajiem mērķiem, neapdraud cilvēku veselību un drošību, kā arī īpašumu.

29. Trošu ceļu iekārtas uzstāda un nodod lietošanā, ja tās projektētas un uzstādītas tā, lai nodrošinātu šo noteikumu 2.nodaļā noteikto būtisko drošības prasību ievērošanu.

2. Būtiskās drošības prasības trošu ceļu iekārtām, drošības sastāvdaļām un apakšsistēmām

30. Šajā nodaļā noteiktās būtiskās drošības prasības, arī apkopes un lietošanas prasības, attiecas uz trošu ceļu iekārtu projektēšanu, izgatavošanu un uzstādīšanu.

31. Projektējot, izgatavojot un lietojot trošu ceļu iekārtas, nodrošina to apkalpojošā personāla un citu personu drošību.

32. Projektējot, lietojot un apkalpojot trošu ceļu iekārtas, veic šādus pasākumus:

32.1. projektēšanas un izgatavošanas laikā novērš vai, ja tas nav iespējams, samazina risku;

32.2. nosaka un īsteno visus nepieciešamos pasākumus, lai izvairītos no riska, ja to nevar novērst projektēšanas un izgatavošanas laikā;